

JUBILEUMI KÖRTÚRA A BÜKK-HEGYSÉGBEN

Jelvénytípusú túra

A **Hegyiember és Baráti Köre** 2015. szeptember 12-től meghirdeti a **Jubileumi Körtúra elnevezésű jelvénytípusú túrát a Bükk hegységben**. A túra során a Bükk-hegység varázslatos útjain, ismert és felfedezésre váró tájain több mint 70 kilométer hosszan vezető sárga sáv turistajelzés útvonalát kell gyalogosan végigjárni. A turistaút az 1990-es évek elején több korábban is létező sárga jelzés összekötésével jött létre. **Neve a bükki szervezett természetjárás 1992-ben 100 éves évfordulójára utal**. Az útvonalhoz tartozik két kitérő: Gerennavár a sárga rom jelzésen, Bél-kő csúcs a sárga háromszög jelzésen.

Célunk, hogy a teljesítők a túra során megismerjék a Bükk hegység központi vidékét, az útvonalon található településeket, rácsodálkozzanak a táj szépségére.

A túra gyalogosan teljesíthető, tetszőleges irányban és tetszőleges szakaszokra bontással. A díjazás megszerzésének feltétele az igazolólapon található kérdésekre való válaszadás, illetve a megfelelő helyen történő bélyegzés. Ez utóbbi miatt bélyegzőpárnát vigyünk magunkkal. Ha valamelyik kérdésre nem lehet válaszolni, akkor a helyszínen készített fénykép is megfelelő igazolásként. Ha többen együtt teljesítik a túrát, akkor is elegendő egy igazolólapot kitölteni, feltüntetve az összes teljesítő nevét.

Az igazolólap beszerezhető Pető Sándortól az alábbi email-címen: **hegyiemberbaratikore@gmail.com** vagy letölthető a www.teljesitmenyturazoktarsasaga.hu/turamozgalmak oldalról.

A túra díjazása: kitűző, oklevél. A díjazás jelenlegi ára: 400 Ft.

A kitöltött igazolólapot (a díjazás aktuális árának és egy felbélyegzett borítéknak mellékelésével) az alábbi címre kérjük elküldeni:

Pető Sándor
2113 Erdőkeres Kossuth u. 60.
hegyiemberbaratikore@gmail.com

Az igazolólap e-mailben is elküldhető, ez esetben célszerű a díjazás árát átutalni (a postaköltség miatt ekkor 500 forintot kérünk utalni fejenként). Az utaláshoz küldünk bankszámlaszámot.

A következőkben röviden ismertetjük, milyen települések és érdekes látnivalók találhatók az útvonal mentén.

Felsőtárkány: E palóc település a festői Tárkányi-medencében, a Várhegy és az Őrhegy között, a Bükk hegység kapujában, Heves megye északkeleti határán, Egertől 6 km-re fekszik. Felsőtárkány külterülete 90%-ban erdősséggel borított. Területének nagy része a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik, mely nagyvadban és növényfajokban is rendkívül gazdag. Felsőtárkány lakosságának száma napjainkban folyamatosan emelkedik. Ez a község fejlett infrastruktúrájának, természeti környezetének, valamint Eger közelségének köszönhető. A szabadidő eltöltését szervezett és egyéni formában is biztosítja a település. A bakancsos turizmustól kezdve a hegyi kerékpározáson keresztül a lovaglásig lehetőségük van a településre látogatóknak a szabadidő kellemes eltöltésére és a pihenésre.

Répáshuta: Répáshuta (szlovákul: Répáska Huta) község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Miskolci járásban. Miskolctól 20 kilométerre, Egertől 30 kilométerre, a Bükki Nemzeti Park területén található, a Bükk hegység déli lejtőjén. A területet a sűrű erdő, a terméketlen talaj és a víz hiánya miatt sokáig emberi letelepedésre alkalmatlannak tartották. A 18. század végén alapították szlovák, ruszin és német üveghutások, amint azt a neve is jelzi. Egyike volt a négy bükki üveghuta-településnek (lásd még: Bükkszentlászló, Bükkszentkereszt, Gyertyánvölgy). Lakói foglalkoztak szén- és mészégetéssel és fakitermeléssel is. A község a 19. század és a 20. század fordulóján költözött egy másik völgyből a jelenlegi helyére, amikor az üvegyártó manufaktúrák megszűntek. Szlovák gyökereit mai napig őrzi. A faluban tájház, környékén több tanösvény található.

Bükkszentkereszt: Bükkszentkereszt környezetének, kristálytisza levegőjének, jó klímájának köszönheti hírnevét. Észak-Kelet-Magyarországon, a Bükk-hegységben, Miskolctól néhány kilométerre található. 600 m átlagmagasságban fekszik hegyek által körülzárt völgykatlanban. Magyarország egyik legmagasabban elhelyezkedő települése. Tiszta levegője több betegség gyógyulását segíti elő. A község kialakulását a diósgyőri koronauradalom által 1755-ben létrehozott üveghutájának köszönheti, eredeti nevét - Újhuta - is innen kapta. Mivel az üvegyártáshoz kevesen értettek, ezért cseh, szlovák, lengyel, rutén és német származású üvegfúvómestereket telepítettek be. Így kezdetben a településen keverék szláv nyelven beszéltek. A községben még ma is sokan használják az élő szlovák nyelvet. Megélhetésüket az üvegyártás, majd a fakitermelés, a fuvarozás, a mész- és faszénégetés biztosította. A faluban több étterem és szálláshely, valamint sípálya és kilátó is található.

Lillafüred: Lillafüred (Miskolc-Lillafüred) település Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található, közigazgatási szempontból Miskolc része, földrajzilag a Szinva patak völgyében fekszik. Turisztikai jelentősége kiemelkedő, hiszen az ország egyik legjobb adottságokkal büszkélkedő hegyvidéki üdülőhelye, számos látnivalóval, gyönyörű tájakkal. A Garadna és a Szinva patakok találkozásánál eredetileg is volt egy tó, ám ez túl kicsinek bizonyult, így nem tudta biztosítani a vasmegmunkáláshoz szükséges vízmennyiséget. Ezt orvosolva, 1813-ban, Fazola Henrik völgyzáró gátat épített, tehát a tavat felduzzasztották. Azt illetően, hogy honnan is ered a település neve, megoszlanak a vélemények, mégis legtöbbször azt a változatot tartják helyénvalónak, mely szerint gróf Bethlen András, feleségéről, báró Vay Lilláról nevezte el a helyet.

Ómassa: Ómassa egy kistelepülés a Bükk hegység belsejében, a Garadna-völgy nyugati szegletében. A falu csendes, távol a nagyvárosok zajától. Igen sok bükki túra kiindulópontja. A település Fazola Henriknek és a Garadna-pataknak köszönheti létrejöttét. Fazola 1771-ben az előző évben talált vasérc feldolgozására épített vaskohót itt, ahol fel tudta használni a vízenergiát. A települést először német munkások lakták. Az olvasztó 1814-ig működött, ekkor áttelepítették Újmassára. A településre ekkor szlovák favágók és üvegfúvók költöztek. A massát lebontották, köveiből épült a település általános iskolája, melynek falán emléktábla őrzi a lebontott massa emlékét. Az Újmassán épült őskohó ma is áll, ipartörténeti műemlék, mellette múzeumot rendeztek be.

Bánkút: Bánkút a Bükk-fennsík keleti részén fekvő síkőzpont, amely a hegység második legmagasabb pontja, a Bálvány (956 tszf.) alatt található, közigazgatásilag Nagyvisnyóhoz tartozik. 1930. áprilisában Pallavicini Alfonz Károly őrgrof 1045 négyzetes területet menedékház építésének céljára 25 évi használatra átengedett a Diósgyőri Egyesületnek a bánkúti turistaház megépítésére. Ennek eredményeként a ház 1930. október 26-án használatba vették, 1931. pünkösd vasárnapján pedig ünnepélyesen felavatták. A második világháború után a turistaházat bezárták, ezt követően a Bánkút Síklub vette át a területgazda szerepét, és a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei sporthivatalok mellett mozgósította idegenforgalma koordinátorát, a Mátra-Bükk Intéző Bizottságot is fejlesztési céljainak elérése érdekében. Az összefogás eredményeként megépültek a sífelvonók, a Mályinkát és Bánkutat összekötő út, megoldódott a télisport-létesítmények energia-és ivóvíz ellátása, valamint csatornázása és szennyvíztisztítása is. A mályinkai út megépülése lehetővé tette a Bükki Nemzeti Park védett területeinek elkerülését. Bánkút talán a legfontosabb turistaút-csomópont a Bükk-fennsíkon.

Szilvásvár, Szalajka-völgy: A Szalajka-völgy Magyarország egyik legnépszerűbb kirándulóhelye. A Bükk-hegység lábánál, a heves megyei Szilvásvár határában, Egertől 25, Budapesttől 160 kilométerre található. A völgy a Bükki Nemzeti Parkhoz tartozik, és messze földön híres természeti érdekességek és látványosságok otthonául szolgál. Ilyen például a Fátyol-vízesés, a Szalajka-forrás, az Istállós-kői barlang, az Erdei Múzeum, valamint a Szilvásvárad Erdei Vasút.

A vidék szépsége, az erdők háborítatlan nyugalma valódi kikapcsolódást, igazi élményt nyújt a túrázó számára. Ehhez kívánunk jó időt, egészséget.

A településismertető az alábbi honlapok alapján készült:

www.felsotarkany.hu

www.wikipedia.hu

www.szalajka-volgy.hu

www.bukkszentkereszt.hu

A túra táv- és szintadatai

Hely	A	B	C	D	A	B	C	D
Felsőtárkány, Szikla-forrás	0,0	0,0	0	0	2,7	75,9	80	3120
Karthauzi kolostor	2,7	2,7	110	110	4,0	73,2	40	3040
Nagy-Táskás	4,0	6,7	300	410	4,0	69,2	160	3000
Pázsag	4,0	10,7	130	540	4,2	65,2	200	2840
Balla-barlang	4,2	14,9	270	810	3,5	61,0	160	2640
Pérez-patak	3,5	18,4	140	950	4,6	57,5	150	2480
Hollóstető	4,6	23,0	170	1120	3,7	52,9	170	2330
Bükkszentkereszt, templom	3,7	26,7	170	1290	5,0	49,2	330	2160
Limpiászi kereszt	5,0	31,7	110	1400	7,0	44,2	160	1830
Huba-forrás	7,0	38,7	400	1800	2,5	37,2	160	1670
Ómassa	2,5	41,2	60	1860	4,8	34,7	50	1510
Bánkút	4,8	46,0	440	2300	5,1	29,9	350	1460
Gerennavár alja	5,1	51,1	100	2400	5,3	24,3	350	1110
Szikla-forrás	5,8	56,9	180	2580	3,0	19,0	30	760
Katonasírok	3,0	59,9	200	2780	3,5	16,0	80	730
Bél-Kő	3,5	63,4	250	3030	2,5	12,5	160	650
Kopasz-Galya	2,5	65,9	50	3080	6,0	10,0	440	490
S-, Z- elágazás	6,0	71,9	10	3090	4,0	4,0	50	50
Felsőtárkány, Szikla-forrás	4,0	75,9	30	3120	0,0	0,0	0	0

Felsőtárkánytól kelet felé

Felsőtárkánytól észak felé

A: résztáv

B: ösztáv

C: részszint

D:összes szint

A közölt táv-és szintadatok tájékoztató jellegűek.

Igazolólap

Ellenőrzőpontok leírása és az igazolás módja

Felsőtárkány, esőbeálló a Kőbánya-orum közelében (Kő-Közi tanösvény, a tó felett)

A Kő-Közi sáncvár ismertető tábláján a vár melyik részét jelölték A betűvel?

Nagy-táskás, sárga sáv, zöld sáv elágazás

Az eligazító táblán a Felsőtárkány távolságát jelölő táblát hány szög és hány csavar rögzíti az oszlophoz?

Pázsag, erdészház előtti emlékmű

A fatáblán olvasható név:

Répáshuta, tájház

Az udvaron található esőbeálló tetejét hány faoszlop tartja?

Kajla-bérc, pihenőhely

Hány pad van az esőbeállóban?

Bükkszentkereszt, templom

A templomkertben álló feszületen található évszám:

Vesszős-forrás

Milyen színű a felirat?

Ómassa, diósgyőri vasmű első nagyolvasztójának emléktáblája

Mikor állították?

Bánkút

bélyegzés

Gerennavár

Hány pad és hány asztal található a vár területén levő pihenőhelyen?

Szalajka-völgy, Szikla-forrás

Az ismertető tábla szerint a forrástól ilyen irányban található a vízgyűjtő terület?

Bél-kő, kilátóhely

A tanösvény 7. állomásának tábláján a szöveg 4. sorában található település neve:

Kopasz-galya, kilátóhely

A csúcsköre festett kétjegyű szám: